

FENT CARRERANY

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

"FENT CARRERANY".

MARIA DE LA SALUT.

SUMARI

Editorial i Sumari	2
Els topònims de Maria	3
Pinzellades d'Història Balear	4
La columna de la Llengua	5
Sa Xerradeta	6
Correu Obert	8
Bullit de Notícies	10
Demografia	12
El temps	12
Poemes i Gloses	12
Una oportunitat perduda	14
Per una parròquia millor	14
Pàgina Bíblica	15
Casa de la Vila	16
Des del balcó de la Sala	17
Carrerany Esportiu	18
Activitats de l'Associació	20

EQUIP DE REDACCIÓ

Magí Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Catalina Mas Bergas
Antoni Mas Negre
Margalida Mas Vicens
Jaume Mestre Llopart
Joana Maria Queralt

COL·LABORADORS

Maciana Bergas
Delegació d'Informació de
l'Ajuntament de Maria
Jaume Ferriol
Nadal Ferriol Negre
Andreu Forteza
Joan Gelabert Mas
Guillem Mas Negre
Bartomeu Monjo Sureda
Bartomeu Pastor Sureda
Miquel Rosselló
Onofre Sureda Ribas
Pere Sureda Mas

Portada: Pi de Moïsa, el més gros
de Mallorca. Es necessitaren tres
persones per abraçar-lo. Foto: Magí
Ferriol.

+++++
+ La redacció de Fent Carrerany +
+ no es fa responsable de les +
+ opinions dels qui hi escriuen +
+++++

EDITORIAL

PAREIX QUE ENCARA N'HI HA QUE NO ENTENEN QUE EL QUE UNA INSTITUCIÓ HAGI D'ESTAR REGIDA DEMOCRÀTICAMENT, SIGNIFICA QUE ELS SEUS MEMBRES HAN DE PODER PARTICIPAR I OBRAR LLIUREMENT I REBRE TOTES LES PRESTACIONS A LA MILLOR I MÉS PROFITOSA MESURA.

LA GESTORA DE LA NOSTRA TERCERA EDAT SEMBLA QUE NO HO ENTENGUI AIXÍ I OBLIDA ELS DRETS FONAMENTALS QUE EMPAREN ELS SOCIS QUE LA COMPONEN, I S'AFANYI MÉS EN SEMBRAR EL DESCONCERT I EN MANTENIR UNES FORMES TAN POC DIGNES COM CADUQUES ABANS QUE PROTEGIR ELS INTERESSOS QUE PERTOCA.

ENTENEM QUE AIXÒ NO ÉS COL·LABORAR NI DONAR UN BON SERVICI A LA NOSTRA COMUNITAT I MOLT MENYS A L'AJUNTAMENT, INSTITUCIÓ QUE LA RECOLZA, NI ELS CONVÉ FER POBLE. ABANS PREFEREIXEN ELS SEUS INTERESSOS A FER-SE SOLIDARIS AMB CAUSA TAN HONROSA.

TAL VOLTA MÉS ELS VALDRIA JUBILAR-SE TAMBÉ D'AQUESTA TASCA QUE ELLS MATEIXOS S'HAN ENCOMANAT I DEIXAR D'ASSUMIR UNES RESPONSABILITATS QUE CONFONEN.

JA SOM MOLTS ELS QUE ESTAM FARTS D'AGUANTAR GENT QUE ENCARA S'OPOSA A ACCEPTAR UNS NOUS CRITERIS DE CONVIVÈNCIA DEMOCRÀTICA I ELS IMPLICATS QUE S'AFANYIN EN DEFENSAR MILLOR ELS SEUS DRETS, QUE NO ES DEIXIN MANIPULAR I S'ANIMIN A FER FORÇA PER ARREGLAR AQUESTA SITUACIÓ.

Edita:
Associació Cultural FENT CARRERANY
Femenies, 1
07519 Maria de la Salut
Imprimeix:
Apostol y Civilizador
Petra
Nº Depòsit Legal: PM-457/1986

ELS TOPÒNIMS AL TERME DE MARIA

Segons l'anàlisi de l'Amillarament de 1863, que comprèn tot el terme municipal de Maria, hem pogut confeccionar un llistat de topònims, per ordre alfabètic, per tal d'anar perfilant el mapa toponímic del nostre municipi.

La idea d'aquest entreteniment seria que acabàs per constituir-se en un mapa del que es pogués servir tothom i especialment els nostres escolars.

Ja duim prop de dos-cents topònims treballats i encara anam per l'any 1863.

A l'estudi hi constarà el moment en què apareix el topònim (data aproximada), la font documental/oral, l'origen, situació/indret, etc.

De moment el llistat és el següent. El donam per ordre alfabètic per esser més pràctic i al mateix temps per seguir l'ordre del fitxer començat.

A

Alienor, Son
Alqueria Blanca, S'
Amengual, Son
Antem, Son
Aubellons, Els

B

Bieló, Son
Bigà, S'
Biniali, Ca'n
Bisbal, Sa
Boté, Son
Bou, Son

C

Camp de Sa Font, Es
Camp de Son Puig, Es
Campet, Es
Canet, Son
Carbonell, Son
Carrera Plana, Sa
Carulles, Son
Cases Noves, Ses
Caseta, Sa
Caseta, Sa o Ca'n Biniali
Cauvó, Son
Cerol, Son
Clavaguera, Sa
Clos, Es
Clot d'En Maiol, Es
Cocó, Es
Cocó Gran, Es
Comuna, Sa
Comunes, Ses
Conill, Son
Corral, Es
Còs, Es
Cotó, Es
Cufarell, Son

D

Deulosal

E

Era, S'
Era Vella, S'
Estellat, Son

F

Fanals, Son
Fangar, Es
Femenia, Son
Fenals o Fanals, Son
Ferrera Nova, Na
Figuerà, Es
Figueretes, Ses
Fogueró, Son
Font, Sa
Font d'En Paieres, Sa
Fordui, Son
Forgent, Son
Fosca, Son
Frontera, Son

G

Gassons, Es
Gelat, Son
Genís, Son
Gil, Son
Grava, Sa
Grava, Camp de sa
Gurilla, Ca'n

H

Hostalet, S'

LL

Llampi

M

Mal Pas

Marcó, Son

Mas, Son

Mata, Sa

Menut, Son

Mitjà des Questió, Es

Molí, Es

Monjo, Son

Montblanc

N

Negre, Son

Niell, Son

Olivera, S'

Pas de S'Aigo, Es

Pelea, Son

Perera, Sa

Perot, Son

Perotxa, Na

Pineda, Sa

Pleta, Sa

Pont d'En Paieres, Es

Puig, Son

Pujol, Es

Pujolet, Es

Punta, Sa

Q

Quatre Quarterades, Ses

Questió, Es

R

Rafal Nou, Es

Rafal Roig Vell, Es

Reboster, Es

Regaló, Es

Roqueta

Rota, Sa

Recó, Es

Roig, Son

Roll de S'Aigo, Es

Rota d'Es Molí, Sa

Rota d'Es Puig, Sa

Rota d'Es Pinar, Sa

Rotes, Ses

S

Selles, Ses

Serra, Sa

Serral de Baix, Es

Sestadors, Es

Síquia Reial, Sa

Sort, Sa

Sorteta, Sa

Sorteta Gran, Sa

Sorteta Petita, Sa

T

Talaia, Sa

Tanca, Sa

Terol, Es

Tovell, Son

Torreta, Sa

Turdui, Son

V

Velar, Es

Vinya, Sa

Volando, Son

X

Xeixa, Ca na

Xeremia, Son

A col·laboracions posteriors, exposaré un llistat dels topònims des del segle XIII al XIX.

Bartomeu Pastor Sureda.

L'illa de Mallorca durant el seu regne privatiu en la vida político-social, es desenvolupa d'acord amb les disposicions dades pel rei Don Jaume el Conqueridor, tendents al major benestar dels pobladors del regne i dotar de les majors franquesses i llibertats conegudes i ampliades per posteriors disposicions dels seus successors. Tant Jaume II "el bon rei" com Sancho I i Jaume III, de

desgraciat regnat, contribuiran a què la vida política-administrativa del regne es desenrotllàs pels camins més favorables als súbdits.

L'agricultura i el comerç prengueren gran impuls. Els cultius més importants foren els cereals i la vinya. Els arbres competien amb oliveres i figueres. En quant al blat, quasi mai va cobrir les necessitats, a tal objecte es crearen a Ciutat i viles més grans

les "corteres", espècie de petites llotges per comerciar els cereals i productes més necessaris.

El comerç, tal vegada, quan va ser més florit, va ser durant el regnat de Jaume II, convertint Porto Pi en port dels més importants del Mediterrani, competint amb Barcelona, el qual és tan-cava durant la nit en un cadena, on s'hi acullien tota mena de vaixells en tanta quantitat que fou necessària la construcció

I LA COLUMNA DE LA LLENGUA.

del Consulat de Mar, després de València i abans que Barcelona, dictant les lleis de navegació i el seu jurat.

Durant aquesta època, es va cunyar moneda pròpia, además de plata també se n'acunyà d'or, abans que Castella, tal era la importància comercial conseguida, només eclipsada després l'invasió dels almogàvers catalans al front de Pere IV "El Cerimoniós". La població mallorquina, formada principalment per descendens de catalans aragonesos, rossellonesos i molt d'aventurers provençals i genovesos que vengueren a la conquesta i es quedaren convivint amb els moros i jueus, essent aquests últims causa de moltes discòrdies.

La religió catòlica era la més professada i la llengua parlada va ser l'heredada dels conqueridors, el català-mallorquí d'arrels lemosines, els documents s'escrivien majorment en llatí i també en la llengua vernacle.

La cultura, prengué un gran impuls per l'aportació directa amb la presència de Ramon Llull i de Anselm Turmeda, els més significats afegint els cartògrafs i bruixolers com eren la família Cresques, Dolset Valseca etc. i artistes que tant destacaren com els Segreers, Camprodon, Pere Salvà, Cavaller i que feren obres tan meravelloses, el Castell de Bellver, la Llotja, la Catedral etc. testimoni de nostres dies.

PERE SUREDA MAS

A l'hora de parlar de barbarismes podem fer referència a diversos grups i d'origen ben divers. Així podem parlar de barbarismes de caràcter fònic (sons estranys al nostre sistema fonètic), lexical (paraules estrangeres en comptes de les pròpies) i fins i tot de construccions estranyes a la nostra llengua. És a través del castellà que ens arriben la major part d'aquests barbarismes.

Comencem pels sons. Si comparem els sons del castellà i del català veurem com aquestes no tenen una correspondència exacta. En castellà, per exemple, no existeix el so /3/ que correspondria al so la "g" en la paraula gent, en català no disposam, per exemple, del so /x/ que en castellà correspondria a la "g" de la paraula gente.

Gràcies a això podem fàcilment detectar una gran quantitat de paraules que procedents del castellà pronunciam amb aquest so (cosa que evidència la seva procedència estranya al nostre sistema fonètic i per tant, en principi, incorrecta). Així utilitzam paraules com jamón, jefe, botijo, jabali, despejar, leja, etc., incorrectes totes elles a l'hora de parlar en català i que l'únic que fan és substituir-ne d'altres de nostres totalment correctes i per tant utilitzables en qualsevol circum-

ELS BARBARISMES II

tància: pernil, cuixot (jamón); cap, superior (jefe); botilleta, cànir (botijo); porc singlar (jabali); aclarir, rebutjar, desxondir, etc. (despejar); lleixiu, lleixivet (leja).

No hem de confondre però el so de la "jota" castellana /x/, amb el so de la "h" aspirada, existent en català en les onomatopeies i en els mots manllevats d'altres llengües que tenen aquest so de la hac aspirada, i que són de pronúncia totalment correcta. Així en català l'onomatopeia que fa referència a la transcripció de la rialla es pot representar per: ha, ha, ha!, he, he, he!, hi, hi, hi!, etc. essent el so de la hac excepcionalment sonor. Igualment passa amb mots com: hàndicap, hòlding, hall, handbol, hoquei, procedents de l'anglès on la /h/ apareix també excepcionalment pronunciada.

Joan Gelabert i Mas

XERRADETA:

UN DELS MÉS VELLETS DE MARIA

Aquest mes feim la xerradeta amb un dels padrins del poble, l'amo En Toni Entem, com popularment el coneixem. El seu nom de pila és Antoni Bergas Bergas. 92 anys. El seu barri ha estat i és Son Puig. Nasqué l'any 1895.

-- L'amo En Toni, tenim ganes de parlar un poc amb vós. Ho voleu?

Tot d'una contesta l'amo En Toni:

** No en faltava d'altra. I qué voleu de jo?

-- Com va esser la vostra infantesa?

** Un poc trista, ja que en aquell temps no era com ara. No vaig poder anar a escola. Llavors no hi havia gaire queviures i els meu pares em llogaren per porqueret.

-- Vos recorda on estàreu?

** Me'n record, i bé! Me'n record més de lo d'un temps que de lo d'ara. El primer lloc va esser Son Monjo i llavors vaig passar a Déulosal.

-- Sempre féreu de porqueret?

** No. Quan vaig ésser més gran vaig passar de pastor en es Rafal Roig. Llavors a Son Fullors de Santa Margalida, i a Son Real de Can Picafort.

-- Estàreu molt de temps fora de Maria?

** L'any 13 vaig tornar a Maria i amb mon pare compràrem una quarterada de terra en Es Gassons. Jo hi vaig fer es clots i l'omplirem d'ametlers.

-- Tot això ho fèieu essent fadri?

** Sí. Encara vaig estar un grapat d'anys a casar-me. De ca nostra em vaig tornar llogar de pareller en Es Rafal i corria l'any 21 quan tractàrem de casar-nos.

L'amo en Toni Entem.

-- Qè féreu molta cerimònia, per casar-vos?

** No, llavors no era com ara. Una misseta, un poc de berenar i l'endavant. La meva dona, Na Catalina, m'ha acompanyat sempre fins l'any passat que em deixà. Tenguérem tres fills: En Jaume, En Guillem i En Toni.

-- I de casat, a més de les obligacions d'espòs i pare, què féreu?

** Me'n record que vaig estar a Déulosal (parl de l'any 21) de dia 13 de febrer fins a 1 Mare de Déu, i vaig guanyar 70 duros.

-- Seguireu a Deulosal?

** No, me vaig llogar a Santa Margalida a ca l'amo En Joan Verga, pare del millonari. Hi vaig estar tres anys. L'any 24 vaig tornar a Maria i vaig llogar tres quarterades i començarem a fer feina per noltros, però per poder pagar la renda vaig comprar quatre porcs i la mala sort va fer que se morissen.

-- I com resolguéreu el problema?

** Me vaig tornar llogar quatre anys a Son Creixent de Sineu i així vaig poder pagar el lloguer i alimentar la família.

-- Llavors, seguireu llogant-vos o es va acabar?

** Sí, de Sineu vaig venir i prenguérem a mitges el lloc de Sa Font i veïnat vaig llogar un parell de quarterades a una des Rafal que més tard se va fer monja. En aquest temps també cultivàrem terres del metge Monjo.

-- Sa Font va esser el darrer lloc on estàreu?

** No, d'allà anàrem a Son Gili i ja em vaig retirar a Maria i hi va quedar el meu fill Guillem.

-- On vos retiràreu?

** A sa casa que estic, a Son Puig. Aquesta casa la vaig començar l'any 18 i la férem a poc a poc.

-- Què diríeu al poble de Maria?

** No tenc res que dir de ningú. Massa bé tothom m'ha tractat.

L'amo En Toni, home honrat de cap a peus, complidor del seu deure, treballa-dor, home d'una sola paraula. Gràcies per la vostra senzilla i exemplar història.

Pere Fons Pascual

CULTURA

Les activitats realitzades són nombrosíssimes amb un abundós volum d'ajudes i subvencions a entitats i

associacions de caràcter cultural, educatiu i esportiu.

Aquests són alguns exemples:

- **Pla d'Adequació de Cases de Cultura** (210 milions de ptes. a 26 municipis).
- **Xarxa de Biblioteques** (43 en funcionament).
- **Publicacions:** "Miró i Mallorca", "Biblioteca Bàsica de Mallorca", "Història de Campanet", H. de Puigpunyent, Places i Carrers de Sa Pobla i Sineu, "H. del Pensament a Mallorca", "Obisps de Mallorca", "Les Mallorquines d'Avui" i "Flora Mediterrània Occidental" entre altres.
- **Exposicions:** "Crònica de juventud", "Esmalts d'Ahir i Avui", "L'Art Naïf a Mallorca", "El Còmic a Mallorca" Cesar Manrique, Ben Jakober i un Cicle d'Exposicions amb diversos artistes.
- **Folklore:** Ajudes a 68 agrupacions de ball. Trobades i Festes Patronals o de Barri ("Colcada de la Beata", etc.)

- **Música**, amb actuacions de: Orquestra "Ciutat de Palma" a 15 pobles
Recitals Lírics (25 concerts)
Corals (a Palma i 25 pobles)
Cor del Teatre Principal (a 12 pobles)
Música a les escoles
Festivals de Deià i Pollença
Trobades de Bandes de Música (5 trobades)
- **Biblioteca Artesana** (18.188 volums i 3.920 usuaris de 1986)
- **Arxiu General del Consell** (2,1 km. de documentació amb 17.000 unitats documentals).

Teatre Principal

A part de la programació habitual d'obres teatrals, òpera i cine-club,

destaquen les activitats següents:

Concurs de Textos Teatrals únic dins l'illa (març de 1987).

Concurs d'Art Pictòric relacionat amb el tema teatral (març de 1987).

Concurs de Teatre Infantil i Juvenil (març de 1987).

Concurs de Pintura Infantil relacionat amb el teatre de fi d'interessar-hi tota la minyoria (març de 1987).

Mostres de Pintura i Escultura per a la Tercera Edat, del qual s'han fet dues mostres.

Cicles de Conferències referides a Personatges que han fet la Història de Mallorca i d'altres.

Mostra teatral, actualment en preparació, que es durà a terme la pròxima tardor.

Premi de Cine Amateur del qual es va rebent pel·lícules i que es durà a terme a final de maig.

Creació i actuacions d'un Cor per a actuacions escèniques.

ESPORT

Cal destacar el Campionat del món de la classe "FINN" de vela i l'inici de la volta Ciclista a Espanya, l'any 86. La creació de les escoles esportives que han mobilitzat a més de 13.000 persones i

del Trofeu Consell Insular - Illa de Mallorca, ja atorgat a moltes disciplines esportives:

- Trofeu Illa de Mallorca de Caça Submarina.
 - Torneig Futbol d'Empresa.
 - Pujada Automobilística al Puig Major
 - Rallye Pla de Mallorca d'Automobilisme
 - Volta a Mallorca - relleus, atletisme
 - Pujada al Puig Major de Motos
 - Gran Premi Pla de Mallorca de Ciclisme
 - Proves d'Autocross
- La cultura i l'esport han estat sempre uns dels objectius més importants pel Consell Insular de Mallorca. Avui podem veure els resultats d'una bona gestió. D'un bon Consell.

BON CONSELL, BONS RESULTATS

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

CORREU OBERT

SOBRE L'ASSOCIACIÓ

Voldria fer una petita reflexió, davant la propera renovació de la Junta Directiva, del que és i ha estat i el que pens que ha de seguir essent l'Associació Cultural "Fent Carrerany". Transcorreguts quasi dos anys des de la seva constitució i amb aquest breu espai de temps han passat moltes coses, unes bones, altres dolentes, però en general, crec que guanyen les primeres. Pens que l'esdeveniment més important i que ha marcat més les activitats de l'Associació, ha estat la celebració de les Eleccions Municipals.

Ens podem situar a principis de l'any 86. Dins el poble no hi ha pràcticament cap tipus d'activitat cultural o social. Hi ha desgana. Se senten els comentaris coneguts: "A Maria no hi pot haver res". Els qui no pensam així, posam fil a l'agulla i començam a treballar. Som conscients que els canvis dins el poble s'han de produir canviant també el poder polític. Hi ha dos sectors: aquell dels qui just els interessa l'activitat política i els que, ademés d'això, desitgen fer altres tipus d'activitats. Es decideix constituir l'Associació Cultural "Fent Carrerany" i deixar de banda l'activitat política fins que arribi el moment oportú.

Personalment crec que és l'etapa més bona de l'Associació, és un revulsiu dins el poble. Es passa de l'apatia a la il·lusió. Comencen la ràdio, la revista, les exposicions, els cursets, les excursions, etc. Es produeix un creixement molt fort de socis i de subscriptors.

Després d'uns quants mesos començaren a succeir el que jo dic "coses rares" (perquè no les entenia) fins que més tard vaig poder destriar el que passava; es decidí de posar un cartell a l'Associació; en aquells moments els acords es prenen a nivell assembleari, ja que no s'havia elegit Junta Directiva. El nom que es

posà - Associació Independent Fent Carrerany - no era el que havíem aprovat, per la qual cosa vaig proposar la rectificació, per la confusió i implicació política que el nom INDEPENDENT tenia (era just abans de les festes patronals). L'Assemblea, que era molt mòbil (inconstant respecte dels seus components), decidí que ja que estava posat s'hi havia de quedar. Més tard vaig veure que era, simplement, per molestar a un determinat sector ideològic del poble. A partir d'aquest moment vèrem que era imprescindible l'elecció de la Junta Directiva, a fi de que qualcú es responsabilitzàs de la consistència de les seves decisions.

A partir de l'elecció de la junta, vénen els moments més confusos. Malgrat l'Associació no tenguí objectius polítics, sí en ténen els seus components. Ha estat molt difícil separar les activitats polítiques, de les pròpiament culturals de l'Associació. Personalment, he procurat mantenir-les, ambdues activitats, paral·leles, no convergents. Així arriba el moment de preparar les eleccions municipals; La majoria ha decidit de fer una candidatura, independent; d'altres intenten que ens integrem dins la llista del PSOE, entre ells el president. En aquells moments es produeix una ruptura que sí afecta al normal funcionament de l'Associació. Varis membres de la Junta presenten la dimissió, però se'ls demana que aguantin fins a la renovació, per la inoportunitat del moment. Les demés activitats queden pràcticament congelades o subvalorades pels mateixos membres de la Junta.

La darrera fase va des de les eleccions ençà. Aquesta està marcada pel resorgiment del grup Cop de Gas, el qual des del primer moment, alguns dels seus dirigents han demostrat el seu antagonisme envers Fent Carrerany o cap a la meua persona com a regidor. Són un munt de petits o grossos detalls que així ho demostren. He intentat descobrir els motius d'aquest antagonisme i no n'he trobat cap de personal. Tal vegada, filant molt prim, és que s'ha cercat una rivalitat política entre ambdós grups, ja que la gent associa Fent Carrerany-IDM i Cop de Gas-PSOE, per obtenir un major protagonisme dins la vida del poble.

Per acabar ja; és una descripció personal. He intentat fer el més imparcial possible. Ara l'Associació començarà una nova etapa, amb nou local, amb nova junta directiva (de la qual no formaré part) i amb nous plantejaments i objectius. Un d'aquests crec que ha d'esser treballar molt estretament amb les demés entitats del poble, ajudant-nos unes a les altres, Ajuntament, Cop de Gas, Associació de Pares, de la Tercera Edat, Entitats Esportives, Jovenils, Fent Carrerany, etc. han de poder col·laborar deixant de banda orgulls personals; tots podem posar veu a aquesta revista.

Esper no molestar a ningú amb el meu escrit. No està dins el meu ànim crear polèmica. Si al cas, sí intent crear un debat públic per aclarir postures.

En cara que no des de la Junta Directiva, sempre estaré a disposició de Fent Carrerany pel que hagi menester.

Magí Ferriol.

CONTESTA A MADÓ MACIANA

Després d'haver llegit les dues cartes que dos lectors de FENT CARRERANY enviaren per esser publicades, i per acabar al menys per el que fa a mi amb l'assumpte de la "festa o guerra del meló", deixar les coses clares i evitar males intencions, contest a les mateixes i en primer lloc a la de madó Maciana.

Vagi per davant, el meu respecte i l'enhorabona als dos firmants, per haver fet ús d'aquest dret democràtic que és la rèplica. Madó Maciana, en mallorquí també es diu que qui té la coa de palla tot d'una li pren i en aquesta ocasió, la dita ha estat certa.

Estic content que hagueu agafat de seguida el paper d'heroïna popular ja que la meua intenció era que cada lector identificàs tot just llegir l'article cada personatge i en aquest cas ha estat així.

Segueix mantenint que aquest any la "Festa del Meló" era política i tant sols política i els qui la preparaven, no joves, així ho deien per fer-ne bafa. En certa manera les festes d'aquest any han estat polítiques degut a la nova configuració de la Casa de la Vila.

La situació de dia 7 de Setembre per la nit, va esser tant escabassada que fins i tot molts dels participants dits pel "desmadre" del moment perderen la compostura. En primer lloc he de dir que una festa com la del meló no és cosa d'aquest món, els meus respectes als participants, i la presència de les forces d'ordre públic no em pareix bé, ja ho vaig dir al meu article. En referència a que n'hi ha que primer tiren la pedra i llavor amaguen la mà, coincidisc en vós en que és veritat però no perquè els que abans tiraven els melons ara no ho fan, que n'hi ha també, sinó perquè els caps pensants de la festa es deixaren veure poc pel lloc de la "batalla".

A més, jo no ho vaig dir exactament així com vos ho interpretau, ni li don el sentit que vós li donau, fixau-vos bé. També estic d'acord en vós en que l'enveja predomina damunt la política. Jo tenc clar qui és l'envejós i qui l'envejat, basta diferenciar els

CORREU OBERT

papers d'aquesta comèdia per donar-se'n compte.

Per la meua part estau perdonada, perquè no m'heu ofès en cap moment, al menys directament i si jo ho he fet, vos deman perdó.

Amic Jaume, segueix diguent que la "guerra o Festa del meló em pareix malament i també dic que la segueix respectant igual que respect aquesta carta teua encara que em pareixi que t'has volgut passar de viu de la mateixa manera que tu deus respectar el meu article i la meua opinió encara que no la comparteixis. M'agradaria que em diguessis si a Barcelona on crec que estudiaves o estudies, perdona si m'equivoc, et deixen tirar meló i si vos reunieu dues-centes persones de forma "espontània" per fer el que va passar a Maria i si llavor serieu considerats herois o més bé gamberros.

Per altre part Jaume, et vull dir que el PRAVDA, selecciona minuciosament cada article que s'envia i segons com, no surt. Això amb la teua carta i amb la de madó Maciana no ha passat. Si no t'agrada com surt FENT CARRERANY, entra a formar part del Consell de Redacció per intentar canviar el que no és del teu gust dins la revista o tota ella si fa falta, o bé crear una revista nova, al teu gust, emperò no vulguis riure damunt la feina d'altres persones que intenten fer-la de la millor manera que saben, unes vegades bé i altres malament, que t'ho assegure ho intenten.

Repetisc la meua enhorabona a tots dos per haver fet ús d'aquesta secció de FENT CARRERANY i les meves disculpes.

Jaume Mestre

CANVIS DE NOMS DE CARRERS.

No estic d'acord, que la plaça que li diuen des Pou, no ho ha estat mai. Es deia "l'aljub" o "la verdadera". Se li podia dir la plaça dels Pous perquè n'havia tres i aleshores encara n'hi ha dos.

Existia l'aljub i el varen espenyar. Es trobava entre Ca'n Morey i Ca'n Tomeu. Tota la gent major encara el recorden.

El carrer de l'Església, era el vertader carrer des Pou i també de mal nom el carrer "des marxandos".

A la plaça d'Alt, no hi trob cap justificació al nom que té actual. El seu nom seria la plaça de la Mare de Déu o de l'Església i no el que li han posat.

El carrer de les Corbates, no era tal, sinó "Corbades" i el nom de Gaspar Perelló al manco li haguessin dedicat a un altre carrer en lloc de Ma Antònia Salvà que no és filla del poble i no se li ha perdut res per aquí.

El nom del Capità Tauler que era un dels primers aviadors de Mallorca i morí en servei, no es mereixia llevar-lo del seu poble i tampoc el nom del metge Monjo. Amb això dels noms dels carrers, dits les sabates girades de peu.

Maciana Bergas.

BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

"MILI"

El joves sortejats per fer la "mili" l'any que ve i el seu corresponent re-emplaç són:

MARTORELL BUADES, GUILLEM...Terra...5/88
VANRELL GENOVART, PEP.....Terra...5/88
INGLADA NIETO, JOAN.....Terra...6/88
TUGORES BERGAS, BIEL.....Terra...5/88
CARBONELL ROCA, JOAN.....Terra...1/88
FERRIOL BERGAS, JAUME...Excedent de cupo

Anim, que just són els dotze primers mesos.

CARAGOLADA

A ca s'escolà Miquel, hi va haver el que no s'havia vist mai. Una caldera de coure camaiots, plena de caragols, en menjaren 80, comptant les dones i els al.lots i no li feren coneixedor; és que realment n'hi havia molts d'animallets de closca i banyes.

PARROQUIA

Avanç de programa per a Nadal:

- Dia 19, a les 7 del vespre, reflexió sobre l'aconteixement de Nadal i reconciliació comunitària.
- Dia 24, a les 10 de la nit, Matines, pastorets, Villancets, cant de Sibil·la, Betlem al viu. Cantarà el Cor Parroquial i anunciarà les festes la Banda de Cornetes i Tambors. (Que cada dia ho fan millor).

GIMNASIA A TOPE

El curs de gimnàstica femenina va a tope: ja es fan dos torns. Tots els dimarts i dijous, un grup a les 6 i l'altre a les 7 de l'horabaixa mouen el seu "cuerpo serrano" a fi de tonificar-lo i demostrar a toa seva que això de sexe dèbil ha passat a la història. Du la batuta n'Isabel Riutort, de Petra.

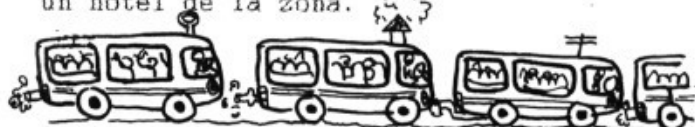
CURSET DE DISSENY GRÀFIC

Es celebrà a l'Ajuntament de Manacor un curs de Disseny Gràfic, amb especialització amb muntatge de revistes. Ha dirigit el curs En Lino Salas. Començaren 15 alumnes i l'acabaren 11, dels quals dos eren del nostre poble.

EXCURSIÓ

I què bé s'ho passaren els socis de la Tercera Edat! Al manco això és el que ens han contat. El passat dimecres dia 25, anàren d'excursió uns dos-cents socis amb quatre autocars. Visitàren el Castell de Bellver, El Poble Espanyol, Palma Nova, i es posaren bé de panxa a un hotel de la zona.

TERCERA EDAT

A darrera hora hem pogut saber que la Junta Gestora de l'Associació de la Tercera Edat ha convocat Assemblea General per dia 20 de Desembre, a les 10 del matí. El seu ordre del dia: Estat de comptes i Elecció de la Junta Directiva. La cosa s'ha fet esperar i supòs que els responsables no han pogut aguantar la pressió que els distints sectors socials del nostre poble feien en aquest sentit, fins l'extrem de tractar-se aquest tema a l'Ajuntament, a la premsa local i a la provincial.

Vist el que ha passat fins ara amb aquesta associació cal anar en compte que el procés electoral sigui net i clar i que els que surtin elegits siguin realment els qui els socis desitgen. Les pàgines de Fent Carrerany queden a la seva disposició per a qualsevol informació vulguin donar.

BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

L'ESPLAI QUASI ESTA A PUNT

Els futurs monitors d'esplai ja s'estan preparant. Per poder aconseguir uns quans títols oficials assistiran a un curs, que es donarà al llarg de varis caps de setmana al monestir de Binicanel·la.

L'OLIVERA

Dia 28 de Novembre ha estat sembrada l'olivera ran del temple parroquial. L'ha regalada l'amo En Tòfol Peplito, l'ha arrancada i ha fet el clot per a sembrar-la En Joan Montiel i l'ha treguinada el tractor d'En Pere Escolà.

"Jo te sembr i Déu *la ferr*" com diu el refrany popular.

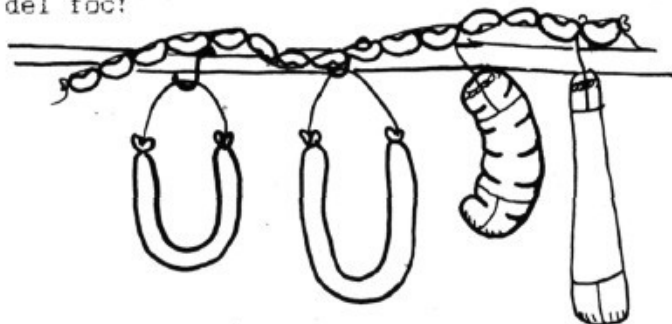

NETEJA DEL CEMENTERI

Quatre remolcades de escombraries i fems es tregueren del cementeri abans de Tots Sants i així la visita pròpia d'aquests dies fou més agradable. És veu que feia estona que no hi passaven la granera. Ara bé, l'Ajuntament just ha fet complir amb la seva obligació.

TEMPS DE MATANCES

Hem sentit dir que a l'enrevés que els al·lots, que desitgen que arribi el cap de setmana, els porcs no ho desitgen gens. Saben que ha passat Sant Martí i ja se sap: a cada porc li arriba el seu ... Aquest dies són aprofitats pels nostres veïnats per fer les matances i omplir rebosts i alfàbies de camalots, sobrassades i botifarons, xues, saïm, ossos, etc... que els faci més bo de dur aquest fred que ja ens ha arribat. Què no és ben bo un tros de xua torrat arran del foc!

CURSET DE BIBLIOTECONOMIA

Seguim amb cursets. La gent es segueix preparant i ampliant coneixements. Els responsables de la nostra biblioteca municipal han assistit durant aquest mes de Novembre, tots els dimarts i dijous, al Teatre Principal de Ciutat a un curset sobre catalogació de llibres, organitzat pel Centre Coordinador de Biblioteques del Consell Insular de Mallorca, a la xarxa del qual perteneix la nostra.

BALL DE BOT

Diuen que és un èxit total, que no hi caben perquè hi ha molta ballera. Té lloc a l'escola tots els divendres a vespre i ha estat organitzat per l'Associació de Pares.

Loteria-Nadal

29.107

34 411

Són els de
la sort

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT

Margalida Jordà Carbonell, morí dia 26 d'octubre a l'edat de 85 anys. Vivia al carrer nou, nº 10.

Joan Carbonell Mestre, ens deixà dia 29 d'Octubre a l'edat de 81 anys. Vivia al carrer Font i Roig, nº 11.

Miquel Grimalt Munar, morí a Ciutat el 4 de Novembre.

Maria Ortiz Mendoza, morí el 9 de Novembre a l'edat de 77 anys. Havia viscut al Pujolet, 22.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS

Miquel Àngel Torelló Cifre, nasqué el 22 d'agost. Fill d'en Jaume i n'Isabel. Perdonau l'oblit.

Pere Ferriol Portells, obrí els ulls a la vida el 7 de Novembre. Els seus pares són Josep i Margalida.

Joana Aina Ferrer Jordà, nasqué el 13 de Novembre. És fill de N'Antoni i Maria Isabel.

Daniel Corresa Lozano, va néixer dia 20 de Novembre. Els seus pares són En José Luís i Na Maica.

Que tot siga enhorabona.

JA L'HAN FETA

Antoni Crespi Rotger i Bàrbara Ferriol Mayol, s'uniren en matrimoni, dia 7 de Novembre.

José Perales Rojo i Catalina Nájera Riutort, digueren que "sí", el 22 de Novembre.

Jaume Mas Bergas i Na Maria Aulet Riera es casaren a Bonany, dia 28 de Novembre.

Que el vostre amor no acabi mai..

EL TEMPS

Aquest mes de novembre ha estat fred i plujós. El termòmetre ha marcat una mínima de 7º C el passat dia 26 de Novembre, i una màxima de 21º C, el dia 1 de Novembre, festa de Tots Sants. La primera quinzena fou calenta però a partir de dia 20 la temperatura feu una notable baixada.

El nostre pluviòmetre ha recollit 84 litres d'aigua per metre quadrat, repartits entre aquests dies: dia 4, 17 l.; dia 8, 24 l.; dia 9, 25 l.; dia 14, 7 l.; dia 23, 7 l.; dia 25, 1 l.; dia 26, 3 l.

EL DARRER VIATGE

(Poema dedicat als meus paisans de Maria de la Salut)

Tots hi tenim un estatge dins la llar d'aquest hostal només mos prenim ventatge del camí d'aquest viatge que acaba amb un funeral.

Dins aquest jaç de fredor de silenci nit i dia Mare de Déu per favor donau-mos llum i calor dins aquest clot de foscors pels meus germans de Maria.

És un lloc molt ben guardat del mal temps i de gelades tots els dols i les plorades molt prest queden oblidats i si mai t'han anomenat són ses obres que has deixades

És un viatge que ho val venir aquí a prendre estatge si es ric perd es capital i si deu queda cabal si sofreix li fuig es mal per això jo tenc coratge.

Un abraç pels meus paisans a tots els vius i els morts sempre duré als marians dins mon cor com a germans dins la nau dels meus records.

Dins aquesta llum divina per tots tenc oracions Mare de Déu de Maria enviau-mos cada dia vostres santes bendicions.

Quan ja venga el darrer dia amb els ulls plens de tristor febre o set de l'agonia recordem tots a Maria a on deixam nostra llavor.

Miquel Rossello.

Poemes i Gloses

A JOAN XIMENIS I MAGÍ NADAL

Ara que hi som aquí tots
i que hi ha taula posada.
Ara que tot hi diu bé
i que tot hi acompanya.
Tant pot ser tassó de vi
com una bona tallada.
Una cosa vos vull dir:
tenc sa dona embarassada
per fer-vos, ara, padrins
a tots dos, altra vegada.

Guillem des Recó

A l'Ajuntament estan
una guarda de regidors
surten de dos en dos
i no vos haurien de fer mal.

Qui poc estima el poble
s'ho passa de lo millor
perquè fa de "xupador"
estirant fort a la corda.

De la revista des Carrerany
molta de gent es queixa
i té molta de pressa
per saber de què van.

En el poble de Maria
Hauriem d'esser germans
mos partiriem els pans
i a ningú li mancaria.

Maciana Bergas.

En Pere de Son Niell
és un home molt honrat
a Maria no n'hi ha cap
que faci sa feina com ell.

Un qui té un bon aucell
i li agrada el seu cantar
sa cançó que aquí està
és p'en Pere de Son Niell.

Ja estic a prop des pas
i no és que me sàpiga greu
en Pere de Son Niell
és l'amo d'un bon "garage".

Un home que va totsol
el poden acompanyar
i es "garage" millor que hi ha
és es d'en Guillem Cirerol.

Andreu Forteza

Si tenim bon escolà
és causa d'un matrimoni
perquè un dia l'amo En Toni
a ella la va estimar.

Es capellà

CANTEM pagesos una cançó,
al vent ben fort i ben alegre,
l'escamparà per Mallorca,
que és la nostra terra.

NO acaba mai la primavera
ni s'amaga dins els seu cau el sol,
no arriba el so de la tempesta,
sols arriba el cantet del fobiol.

MIREM volar el vell xoriguer
i cantar dins l'hort el Rossinyol.
Mirem el vell pastor damunt el puig
qui canta al repic del picarol.

ACOMPANYEM el cant del ximbomber
qui canta cançons arran del foc,
no hi ha cap petit lloc
que no arribi el seu cançoner.

GLOSADORS no deixeu de cantar
a la terra que tant estimam,
terra humil, la nostra terra,
on la vida hem de passar.

Jaume Ferriol

UNA OPORTUNITAT PERDUDA

Onofre Sureda Ribas.

Una altra vegada, m'acost a les pàgines d'aquesta revista per fer denúncia del que jo crec podríem anomenar "inmobilitisme", equivalent o sinònim de "comoditat" dins el nostre poble.

Vivim a un poble on la gent espera que tot se'n doni per acció de gràcies.

Això, avui en dia, és un fet que es dona poques vegades. La majoria d'elles cal suar de debò per aconseguir el que ens proposam.

Tot això, ve a tomb (a cuento) d'una petició formulada pel batle a la directora de l'escola per participar en la desfilada de carrosses i comparses de la Festa de la Beata que va tenir lloc el dia 14 de Novembre a Ciutat. Per altra banda, es decidí participar-hi amb un grup de gent vestida de pagès o de pagesa. S'envià una

circular informativa a tots els pares dels nins de l'escola i com a "resposta" de la mateixa es donà la "callada". A la fi, només hi hagué inscrits tres mestres i una dotzena de nins petits. No es tingué resposta per part de la gent major.

Davant això, es decidí no anar a Ciutat, ja que no hi anàven com a representació escolar sinó com a poble.

El sr. Batle, havia anunciat la participació de Maria i la no presència a darrera hora la consider una vergonya. En fets com

aquest, és on es demostra el que som: UNS BARRUTS! Demanam i ens negam a col.laborar. Si un senyor, siga el batle o qualsevol regidor, no importa del caire que sigui ni les sigles del partit que representi, va a Ciutat a

demanar subvencions i se'ls hi donen, el que és just també és que el poble col.labori amb ell.

Però no, és veu que els actes culturals no interessin a la gent del nostre poble ni encara que es facin aquí mateix.

En canvi, si s'hagués organitzat una "guerra de melons", una altra asada o un sopar, segur que haurien trobat participants de demés.

Per tot això, pens que és una "oportunitat perduda" de mostrar que a Maria no només sabem fer l'ase. Desgraciadament per tot ens coneixen per això.

Dóna vergonya dir, en moltes d'ocasions que ets de Maria. Cal que demostrarem que sabem fer altres coses. Se'ns ha passat una bona oportunitat de demostrar-ho. Desitjaria, pel bé del poble, que fos la darrera. Pensau-vos-ho bé!

PER UNA PARROQUIA MILLOR.

és molt important tenir en compte que l'Església està canviant i que això compromet molt a tots els que volem esser bons cristians, pel que és necessari fer una presa de consciència ben forta.

Hauríem d'intentar fer una parròquia més dinàmica i atenta a les noves corrents.

El mateix que passa en l'ensenyament a l'escola, o en qualsevol institució democràtica passa a l'església, pel que és precis col.laborar-hi.

Hauríem d'esser manco passius i estar més deserts per renovar i posar al dia la nostra Fe.

Hem de procurar no perdre el carro i ja és

ben hora de què l'agafem d'una vegada i formar grups de feina i d'esplai i fer més activitats per estirar a la gent cap a l'església.

Crec que per aconseguir-ho es disposa de medis i es disposa d'una bona direcció. És una realitat a tenir molt en compte i no una utopia.

No s'entén molt bé com és que avui en dia no són més els joves que s'acosten a l'església per ajudar-la, sobre tot tenint en compte la formació prou rica que tenen per fer-ho.

El cert és que passen d'ella i no els motiva gens. Es necessita molt de coratge, manco por i una bona i autèntica voluntat

per invertir lliures de prejudicis. ¿Serem capaços de fer-ho?

Tot això per damunt de cristianitzar, és crear una preocupació social i ajudar un poc a n'en Pere, el nostre bon pastor, perquè crec que el millor que podem fer per ell i per noltros mateixos és agafar consciència d'aquesta tasca i dur-la a terme.

Bartomeu Monjo i Sureda

PÀGINA BÍBLICA

Pere Fons Pascual

El regne de Déu és enmig vostre. Lc. 17,21.

Alguns preguntaren a Jesús: Quan vendrà el regne de Déu? Com a resposta reberen aquesta: "ÉS ENMIG VOSTRE".

Normalment entenem per regne de Déu una cosa misteriosa que està més enllà dels núvols, que vendrà més tard o que s'ens donarà com a premi o regal després de la mort.

Aquesta sol esser la concepció de tall capitalista, la resposta dels propietaris d'aquesta terra, la dels instal·lats, que, naturalment, també

serà la resposta d'una església instal·lada i propietària d'una part de la terra.

El regne de Déu és cosa nostra, no és cosa d'altres; els altres, si és que n'hi ha d'altres, han rebut la mateixa notícia, el mateix evangeli; o sia, la notícia de la germandat universal. Aquest és el regne de Déu: esser efectivament germans aquí, a la terra. Aquesta és la feina dels humans: fer possible una convivència sense dependències, sense

enganys, sense explotació, sense dominació; sense inventar i justificar medis que ens duen a la perdició i al dol permanent.

El regne de Déu és la convivència pacífica de tots els elements: arribar a una harmonia dins la mateixa creació, on res no sigui per fer mal o perjudicar, sinó que tot empenyi l'evolució cap al bé. Ningú és sobirà de res ni de ningú, tots som sobirans, tots som germans i tots som el regne de Déu.

Maria

ASA DE LA VILA

COMISSIÓ DE GOVERN DE DIA 13 DE NOVEMBRE

S'agafaren els següents acords:

- L'aprovació de les següents subvencions:
 - * Josep Anglada (Festa Pedal) 270.000 pts
 - * F.C. Mariense..... 60.000 "
 - * Escola de Música..... 90.000 "
 - * Esport Escolar..... 10.000 "

En relació a la petició de l'Associació de la 3ª Edat, s'acordà subvencionar la meitat del menjar, sempre que l'excursió estigui oberta a tots els vells de Maria. Així mateix, a proposta del Sr. Oliver s'acordà exigir de l'Associació de la Tercera Edat la posada en marxa del mecanisme de les Eleccions per a constituir la Junta Directiva, d'acord amb els seus Estatuts.

- Devolució dels avals de les obres "Construcció Centre Sanitari Local" i "Construcció Planta baixa-magatzem", per valor de 228.000 i 88.000 pts respectivament.

- Aprovació de les següents despeses:

- * Honoraris de Direcció del Mur de contenció de la Plaça des Mercat, al Col·legi d'Enginyers..... 137.769 pts.

- * Murs de formigó i marès dels carrers Escola de Nines i part posterior de l'Escola Nova (Const. Siquier) 500.000 pts

- Llevar i arreglar els depòsits des Pou de dalt.

- Contribuir al curset de Català, pagant la matrícula dels funcionaris i la compra d'una pissarra per a les classes.

- Aprovar 9 expedients d'obres.

SESSIÓ PLENÀRIA DEL DIA 20 DE NOVEMBRE

S'aprovà inicialment el Reglament de Normalització Lingüística, així com sometre'l a informació i audiència per plaç de 30 dies. En cas de no presentar-se reclamacions dins el plaç esmentat, quedarà aprovat definitivament.

Solicitar incloure dins el Pla Territorial d'Equipaments Esportius,

l'obra "Acondicionament del camp de futbol-Poliesportiu Municipal", amb triple participació econòmica: Comunitat Econòmica, Consell Insular i Ajuntament.

Es donaren comptes dels acords de les dues darreres comissions de govern dels dies 9 d'Octubre i 13 de Novembre.

Dins el capítol de Precs i Preguntes es tractaren els següents temes:

- Agraïment als Ajuntaments menorquins per la seva participació a la Festa des Pedal.

- Agraïment, per part del batle a Josep Anglada, per la feina feta durant la citada Festa.

- Informació de la conferència que tindrà lloc el proper dissabte a la Casa de Cultura: Mallorca Mágica de Carlos Garrido.

- Informació de que la Tercera Edat farà l'excursió amb els seus propis medis i just pels seus socis, demanant a l'Ajuntament que els deixi actuar lliurement.

- Informació del regidor de Parcs i Jardins del projecte d'Embelliment del poble, demanant participació i ajuda.

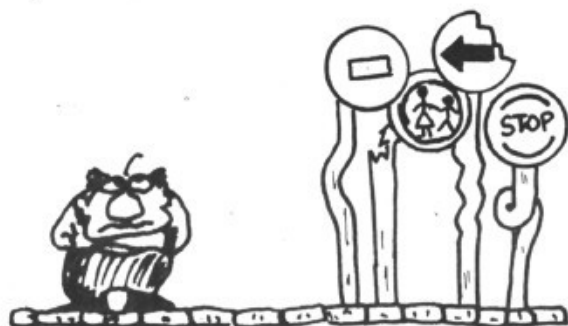
Des del balcó de la Sala.

PERQUÈ NO CIRCULAM MILLOR?

Vagi aquest comentari com a avís i possible conscienciació per a tots els veïnats, abans que qualque accident ens empenedeixi de no complir les normes circulatòries. És que estic esgarriat! I no som l'únic. Què passa? No podem complir les normes? No les acceptam? Hauríem de pensar que allà on s'ajunten dues persones, són necessàries unes mínimes normes de convivència públiques o tàcites, per a conseguir no molestar-se. I no en parlem si volem que aquesta convivència sigui harmoniosa: neccesitam posar-hi molt bona voluntat.

hi ha molts de punts del nostre poble que estan senyalats amb "STOP" i "CEDEIXI EL PAS", i que molts, simplement per no complir la norma, segueixen el seu camí com si no res. O l'excès de velocitat per dins el poble. O la circulació en sentit prohibit. Tal vegada necessitam la multa o la força per esser complidors? Els qui conduim ja som prou majors com per no necessitar el càstig per respectar els senyals de circulació.

APROVAT EL REGLAMENT DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA.

En el passat ple s'aprovà el projecte de Normalització Lingüística que presentà el nostre grup a estudi. Com afectarà això a la vida del poble? La nostra intenció és que si se senti afectat, de manera que retorni al nostre poble aquell funcionament que fa molts anys ens prengueren, no just de llibres, oficis i paperassa, sinó també del cor de molts de mallorquins, que encara ara prefereixen una altra llengua a la pròpia. Ja sé que n'hi haurà molts que pensaran que això són tonteries i comèdia, i que hi ha moltes altres coses que haurien d'anar primer. Però també crec que cada vegada en són més els que som conscients que tot allò que recupera la nostra idiosincràcia o manera de ser, la nostra llengua, en durà a ser un vertader poble.

El reglament i la llei de Normalització Lingüística just són una porta oberta, no és l'objectiu final. La

vertadera normalització arribarà quan els funcionaris dominin el català escrit, el nom del nostre poble i els dels nostres carrers i demás topònims estiguin oficialment en català, l'escola faci l'ensenyament en la nostra llengua i ... entre tots li donem la importància que li pertoca.

Ànims, posem-nos-hi ja, que el camí és llarg i l'hem de fer en poc temps.

Magí Ferriol

CARRERANY

L'EQUIP F.C. MARIENSE BENJAMIN

Aquest any, a la fi, al nostre poble tenim un equip de les categories inferiors, un equip de benjamins.

El responsable i ànima del mateix és n'Esteve Ferriol, més conegut dins els àmbits futbolístics per el nom de "Leiva". Amb ell em tengué oportunitat de xerrar un poc damunt aquest nou equip i els condicionants que l'enrevolten.

- Com va sortir l'equip de benjamins?

Sempre em xerrat a Maria de la necessitat de tenir a Maria un equip de les categories inferiors, benjamin, alevin, etc... perquè en un futur els jugadors d'aquets puguin ésser els defensors dels colors de F.C. MARIENSE i aquest any l'oportunitat era bona degut a les ajudes dels organismes i l'interés dels al.lots per fer un equip. Em de tenir en compte que a Maria sempre són els mateixos que jugan a futbol i més tard o més prest acabaran per un o altre motiu la seva activitat i si no hi ha relleus que els sustitueixin quedarà un buit molt gros difícil ja se tapar. Crec que l'existència dels juvenils i dels benjamins evitaran això. A més em de tenir en compte que molts d'aquets al.lots aquest any acaban a n'aquesta categoria i

l'any que ve seran alevins en lo cual es matendra el conjunt igual que passa de l'any passat a n'aquest amb els juvenils, que ja tenen millors resultats.

- Quines intencions són les teves amb aquets al.lots?

En primer lloc, iniciar als al.lots dins un clima esportiu, que si els agrada sempre hi estaran inmersos, i per altre part a més de la abans anomenada de fer un vivero per el F.C. MARIENSE, que aquets aprenguin el que és el futbol, com es juga, educar-los esportivament i donar-los uns fonament tècnics per el futur per si algún té la sort de arribar a ésser un gran jugador el dia de demà. Intent també que els

entrenaments sigan divertits. Dins el camp procurar jugar i fer un futbol més o manco organitzat i net sense enfrontaments entre ells mateixos i l'arbitre o els contraris al revés de com passa a nels darrers anys.

- Tens ajuda per part dels pares?

Si per ara sí, no hem tengué cap problema a l'hora de trobar cotxes per desplaçar-nos a jugar. Record que quan jo era infantil cada diumenge teniem problemes i anavem als partits com animals a dins una furgoneta. Ara gràcies als pares això no passa. Inclús, els jugadors han fet un parell de sopars organitzat per les mares.

ESPORTIU

- Un altre dels problemes, apart del de abans anomenat que sempre hi hagut a Maria, al futbol i a altres parts, són les "capelletes", un mal sistema que crec que crea diferències, ¿qué vols inculcar a nels al.lots damunt això?

En primer lloc vull que sigan amics, jo també he viscut aquest problema i opin, com tu, que crea enfrontaments. Per evitar que els al.lots segueixin les nostres passes, intent que a l'hora dels entrenaments es mesclin per parelles als jocs de forma sempre distinta i les xerr a tots com amic i intent que ells xerrin de la mateixa manera entre ells i jo mateix, en col·lectivitat.

- I de resultats com anau?

Bé el començament va esser molt bò, ara darrerament no guanyam amb la mateixa facilitat emperò també em de comptar en que els darrers equips són dels més forts. Crec que si hi ha desanim, que no ho esper, ho superarem i tormarem sumar punts. De totes formes esteim a un proces experimental de cara a properes temporades, que esper que no acabi aquí la cosa.

Jo també ho desitx Esteva i els fulls de CARRERANY ESPORTIU estan oberts a l'equip per si podem ajudar d'alguna manera. Sort i endavant.

Jaume Mestre

COP DE GAS

Mariandos, vos volem convidar en nom de Cop de GAS a la "Festa de l'Ensaïmada" que tindrà lloc a la plaça des Pou dissabte dia 12 de desembre. Sa festa consistirà en:

6h.- Video-clips del món del motor i música ambiental.

8.30 h.- Concurs de xocolata i ensaïmada.

9 h.- Xocolata i ensaïmades per tots i jocs sorpresa.

Es concurs de s'ensaïmada el guanyarà l'ensaïmada millor. S'ha de dur feta de casa.

Es concurs de xocolata consistirà en veure qui fa millor l'olla de xocolata. El concursant haurà de dur l'olla i el fogó i ensaïmades. Noltros també l'organització donarà els ingredients.

FESTA DE L'ENSAÏMADA

Esperam la vostra col·laboració i qui no vulgui participar ens podrà acompanyar i el convidarem a xocolata i ensaïmades. Noltros també en farem.

Ens veurem a la plaça.

PARTITS JUGATS

Juan M. Bergas Font 2 0
Pep Bergas Mayol... 6 6

Miquel Mascaro..... 2 1
Guillem Carbonell... 6 6

Pep Bergas Mayol... 6 6
Lluc Ferriol Pons... 0 0

Pep Bergas Font.... 1 3
Joan Gual bergas... 6 6

Jaume Sabater..... 3 1
Pep Bergas Mayol... 6 6

Pep Bergas Font.... 1 5
Lluc Ferriol Pons... 6 7

Juan M. Bergas Font 6 7
Joan Gual Bergas... 4 5

Jaume Sabater..... 0 4
Guillem carbonell... 6 6

Miquel Mascaro..... 0 1
Juan M. Bergas Font 6 6

J.M. Bergas Font... 6 6
Pep Bergas Font.... 0 0

Antoni Bergas..... 0 1
Joan Gual..... 6 6

Pep Bergas Mayol... 5 6
J.Gual Bergas..... 7 2

Pep Bergas Font.... 6 6
Antoni Bergas..... 0 0

Jaume Sabater..... 6 6
Pep Bergas Font.... 0 0

Joan Gual..... 2 0
Guillem Carbonell... 6 6

amntoni Bergas..... 1 1
Lluc Ferriol..... 6 6

CLASSIFICACIÓ PROVISIONAL

N	O	N	J	G	P	P
PEP BERGAS MAYOL	6	6	0	6		
GUILLEM CARBONELL	3	3	0	3		
JUAN GUAL BERGAS	6	3	3	3		
JOAN M. BERGAS FONT	3	2	1	2		

JAUME SABATER	4	2	2	2
LLUC FERRIOL PO	4	2	2	2
PEP BERGAS FONT	7	2	5	2
MIQUEL MASCARO	3	0	3	0
ANTONI BERGAS	4	0	4	0

FEIM CARRERANY

L'Associació Cultural informa:

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE FENT CARRERANY

Es convoca a tots els socis de l'Associació Cultural Fent Carrerany a l'Assemblea General Ordinària que tindrà lloc dissabte, dia 19 de Desembre, a les 20 hores, al local de l'Associació.

Ordre del dia:

- 1.- Estat de comptes.
- 2.- Resum d'activitats.
- 3.- Precs i preguntes.

ASSEMBLEA GENERAL EXTRAORDINÀRIA

Es convoca també a tots els socis al mateix dia!

i just acabada l'Assemblea ordinària, a l'Assemblea General Extraordinària, amb un únic punt a l'ordre del dia: Elecció de la Nova Junta Directiva.

Procés Electoral: Els interessats en formar part de la Junta Directiva ho han de comunicar a la Secretària de l'Associació, abans de dia 12 de Desembre. A partir d'aquest dia, la llista de candidats serà publicada i exposada al local de l'Associació. La llista electoral serà oberta. Es podrà delegar el vot amb autorització escrita i presentació del DNI del representat.

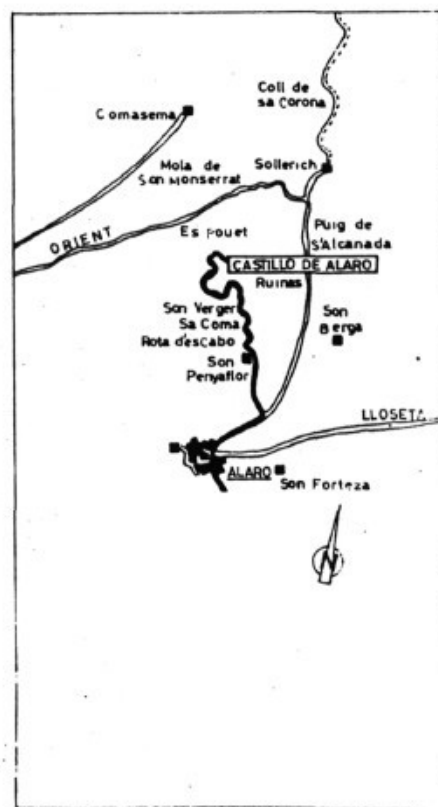
EXCURSIÓ AL CASTELL D'ALARÓ

El proper diumenge, dia 6 de Desembre, ferem l'excursió al Castell d'Alaró. Teniu temps per apuntar-vos fins el divendres dia 4, a l'associació durant l'horari de ràdio o comunicant-ho directament als responsables. Ja sabeu que el trasllat dels socis corr a càrrec de Fent Carrerany i que els no socis han d'abonar 200 pts. La sortida serà de la plaça des Pou, a les 9 i mitja del matí.

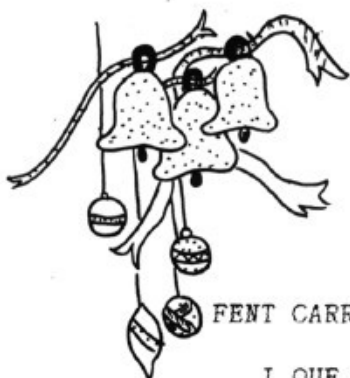
Aquí teniu un plànol i una descripció de l'excursió, tret del llibret "Vint Excursions a peu per Mallorca", editat pel CIM.

Sortint d'Alaró per la carretera PM-210, que va cap a Orient, trobarem ben prest, a l'esquerra, el camí que puja cap al Castell, amb la indicació «Al Castillo». El camí puja per Son Penyaflor i Ca'n Yacas fins a arribar a Es Pouet, on comença l'esquerpa pujada a l'antic castell roquer, avui en ruïnes. Ocupava pràcticament tota la mola del Puig d'Alaró, que té 822 metres d'altura, i estava voltat de penya segats altíssims. El castell ja existia en època anterior a la conquesta de Mallorca, però el fet històric més important amb el qual està relacionat va esser la resistència heroica que hi varen oferir Cabrit i Bassa, que la llegenda popular tracta per això de màrtirs, a les tropes del rei Alfons III d'Aragó.

El trajecte d'Alaró a Es Pouet és d'uns set quilòmetres, i la pujada permet contemplar molt belles panoràmiques del Pla de Mallorca fins a Ciutat. Realment impressionant, però, és la pers-

pectiva, des del cim del Puig d'Alaró, damunt la vall d'Orient i el massís central de la Serra de Tramuntana, amb el Puig Major.

FENT CARRERANY DESITJA A TOTS ELS SEUS LECTORS UNES MOLT BONES FESTES DE NADAL

I QUE L'ANY QUE VE CONSEGUIGUEU EL QUE NO HAGUEU POGUT CONSEGUIR ENGUANY

INDEX

AGRICULTURA:

Càmares Agràries.....	9/ 4
La llet preocupa.....	9/ 5
Cooperatives.....	10/14
Cooperatives.....	11/14
El pistatxo.....	12/14
Els cercadors d'aigua.....	14/20
Els topònims al terme de Maria.....	17/ 3

ARTICLES VARIS:

Una aventura distinta.....	0/ 4
Ineptes.....	0/ 8
Un poc de vergonya, senyors.....	1/ 3
De fora estant.....	1/ 4
Enhorabona.....	1/ 5
I ses plaques.....	1/ 6
La nostra joventut.....	1/ 7
Un ple desgraciat.....	2/ 4
Instruments musicals.....	2/11
Societat de caçadors "Sa Guàtlara".....	2/12
Cercant la nostra identitat.....	3/ 6
Com ens anomenem.....	3/ 8
Història de la música contemporània.....	3/12
Cultura Talaiòtica a Maria.....	4/ 3
Crítica o denúncia; Reflexió.....	4/ 4
Crítica.....	4/ 5
Ens afecta a tots.....	4/ 6
Les Activitats Culturals.....	4/ 7
No us quedeu asseguts, joves!.....	4/16
Ja hem d'encendre el foc.....	5/ 3
Itinerari urbanístic.....	5/ 4
Temps de juguetes.....	5/10
Sant Antoni; Festa d'hivern.....	6/ 3
24 hores de Ràdio.....	6/ 4
On és l'ermita?.....	6/ 9
Conte per al·lots i no tan al·lots.....	6/10
6 de desembre; Un dia inoblidable.....	6/12
Parts i quarts subvencionant.....	7/ 3
Parròquia Forana; un mal que ve d'enrera.....	8/ 8
Xerrada sobre infants.....	8/13
Entitats.....	8/14
A l'ombra del Palau de Sineu.....	9/ 6
El turisme a les Illes Balears.....	9/ 7
Entitats.....	9/15
Un poc de vergonya per.....	11/19
Un any de Carrerany.....	12/ 8
Tres batles de Maria.....	13/24
Premis Font i Roig; Una Vida Anònima.....	14/24
Tensió sobre el meló.....	15/ 6
Pinzellades d'Història Balear.....	17/ 4

Una oportunitat perduda.....	17/14
Per una parròquia millor.....	17/14
L'Ajuntament no compleix la Llei.....	18/ 3
El que s'ha escrit de Maria.....	18/ 4
Taula Redona Tercera Edat.....	18/ 7
D'un jove a uns majors.....	18/ 9

BULLIT DE NOTÍCIES:

.....	0/ 9
.....	1/14
.....	2/13
.....	3/13
.....	4/ 8
.....	5/13
.....	5/18
.....	6/16
.....	7/ 8
.....	8/10
.....	9/10
.....	10/10
.....	11/10
.....	12/10
.....	13/12
.....	14/16
.....	15/12
.....	16/10
.....	17/10
.....	18/10

CASA DE LA VILA

Primer ple del nou Ajuntament.....	13/20
Des de el balcó de la Sala.....	13/21
Pressupost Municipal del 1987.....	14/14
Comissió de Govern del dia 14 d'agost.....	15/20
Comissió de Govern del dia 9 d'octubre.....	16/16
Des de el balcó de la Sala.....	16/17
Comissió de govern de dia 13 de novembre.....	17/16
Des de el balcó de la Sala.....	17/17
Comissió del dia 1 de desembre.....	18/17

COLUMNA DE LA LLENGUA:

Història.....	5/14
Llengua i dialecte 1.....	6/15
Llengua i dialecte 2.....	8/13
Normativa.....	9/ 9
Els gentilicis.....	12/ 4
De "Concejals" a Regidors.....	13/ 3
Revetles.....	14/13
El català de Mallorca.....	15/10
Els Barbarismes II.....	17/ 5
Lèxic nadalenc.....	18/ 5

CORREU OBERT:

Informació.....	2/ 7
-----------------	------

Comentari... Pòlisses.....	3/ 9
Educació... Meló... Carrerany.....	4/10
Puntualitzacions.....	7/ 6
Resposta... Caçadors.....	10/ 6
O és que com quasi sempre feim s'ase.....	11/18
Carta d'Estats Units.....	12/ 5
Continua la polèmica.....	13/18
Opinió... Casa de la Vila... Carta.....	15/18
Meló... Carta... Aclariment.....	16/15
Sobre l'Associació.....	17/ 8
Gamberros.....	18/12

DEMOGRAFIA;

.....	0/ 7
.....	1/ 6
.....	2/ 9
.....	3/ 9
.....	4/11
.....	5/12
.....	6/ 6
.....	7/12
.....	8/12
.....	9/13
.....	10/13
.....	11/13
.....	12/12
.....	13/14
.....	14/18
.....	15/14
.....	16/12
.....	17/12
.....	18/12

EDUCACIÓ;

Cap a una escola mallorquina.....	0/ 6
Comença un nou curs; cal participar.....	2/ 5
Va de comparacions.....	3/ 3
El valor de la lectura en l'educació.....	3/ 4
Llei de normalització lingüística 1.....	3/ 7
Llei de normalització lingüística 2.....	4/12
Llei de normalització lingüística 3.....	5/14
Educació responsable.....	5/20
La reforma educativa.....	6/ 7
Llei de normalització lingüística 4.....	6/14
Llei de normalització lingüística 5.....	7/10
Els estudiants al carrer.....	7/13
I si parlàssim d'autoritat 1.....	8/ 3
Enquesta als alumnes de 2ª Etapa.....	8/17
I si parlàssim d'autoritat 2.....	9/ 3
I si parlàssim de respecte i educació.....	10/ 3
La lectura dins l'educació.....	10/ 5
Aclaracions a I si parlàssim d'autoritat.....	11/ 8
Un fi de curs molt lluit.....	12/15
Consells per a pares que.....	13/ 6

D'esquena a l'escola.....	18/14
---------------------------	-------

ELECCIONS;

Passssa amb els vostres vots, titis?.....	0/12
La candidatura progressista.....	7/ 5
Un batle que no compleix la Llei.....	8/ 4
Independents de Maria.....	8/ 6
IDM...PSOE...UM...AP.....	9/17
IDM...PSOE...UM...AP.....	10/16
Eleccions 10 de Juny.....	11/ 3
Enquesta als possibles nous batles.....	11/ 4
Un pacte per al progrés.....	12/ 3
Anàlisi de les eleccions.....	12/16
Composició del nou Ajuntament.....	12/20
Divagacions post electorals.....	14/10

ESPORTS;

Matias Ramis Mas.....	0/10
Torneig de futbolito.....	1/16
Rafel Ferriol "El sacrifici".....	2/14
Antoni Mulet "Una promesa del ciclisme".....	2/15
L'atracció de L'estiu "EL FUTBITO".....	3/14
Lluc Buñola "campió de caça".....	4/14
Futbol Club Mariense.....	4/15
Resultats i classificacions.....	5/16
El Numància un Club autogestionat.....	5/17
Resultats i classificacions.....	6/18
Caçadors.....	6/19
Resultats i classificacions.....	7/14
Esport al Tercer Món.....	8/18
Un profeta a fora poble.....	9/19
Escacs... Futbolito... Jocs Escolars.....	10/18
Resultats i classificacions.....	11/12
Torneig de futbol-sala.....	12/18
V Torneig de Futbolito.....	13/22
I Torneig de Tennis Mare de Déu.....	14/30
Futbito... Mariense.....	15/22
I Torneig de tennis Sa Nostra.....	16/18
Mariense Benjamin.....	17/18
Club D'escacs de Maria.....	18/18

EXPOSICIONS;

Mostra de tapissos d'Antònia Mª Garau.....	2/16
--	------

FESTES;

Per un plantejament nou de les festes.....	2/ 3
Les Festes d'antany.....	2/ 9
II Festa del Pedal.....	7/15
Segona Festa del Pedal.....	13/23
Programa de les festes de la Mare de Déu.....	14/14
El menjar de les festes.....	14/21
Ramelleres i festes.....	14/23
Local nou de FENT CARRERANY.....	14/32
Comentari sobre les festes.....	15/ 3

Els dos sopars.....15/ 5

GASTRONOMIA:

La nostra cuina a l'estiu..... 2/10

INFORMACIONS:

Horari de Ràdio Maria..... 0/11
Horari exposicions..... 2/16
Horari Biblioteca Municipal..... 3/ 5
Escola Català i Curs Macramé..... 3/16
Pla de rehabilitació d'edificis..... 4/10
Trobada a Muro Premsa Forana..... 5/ 7
Dimissió del batle, Obres, Ajuntament..... 5/ 9
Horari Ràdio Maria..... 6/ 6
IV Premis Premsa Forana..... 6/12
Comissió econòmica de la parròquia..... 7/12
Biblioteca..... 8/ 7
Horari de Ràdio Maria..... 8/12
Piràmide de població..... 9/14
Hem rebut..... 10/ 7
Hem rebut..... 13/14
Taller Lúdic de Joan Lluís i Tata..... 14/12
Fent Carrerany informa..... 15/24
Fent Carrerany informa..... 16/20
Fent Carrerany informa..... 17/20
Feia Carrerany..... 18/20
Programació mes Gener Ràdio Maria..... 18/17

NATURA:

La degradació de l'entorn Natural..... 3/10
Les Centrals Nuclears..... 3/16
L'aigua..... 7/ 4
Som nosaltres amos i 8/16
Els fòssils..... 9/ 8
Que teniu contra els tords?..... 9/16
Cabrera, parc natural..... 10/15
El viatge d'iràs i no tornaràs..... 13/ 9
Els Plataners..... 15/16

PÀGINA BÍBLICA:

Ernesto Cardenal..... 0/ 5
Aixeca't que jo... (Actes 10,26)..... 1/12
Cristiandat i Cristianisme..... 2/ 5
Feliços quan... (Lluc 6,22)..... 3/ 5
Tots Sants..... 4/ 6
He vist l'angoixa... (Ex,3,7)..... 5/ 8
Els Mags, L'Estrella i l'Herodes..... 6/13
Es taparen les orelles... (Actes 7,57)..... 7/ 3
Paraules del Bisbe..... 8/15
Perquè et fiques amb... (Mt, 4,34)..... 9/ 8
De plata i d'or, no en... (Actes 3,6)..... 10/13
Full Dominical davant les eleccions..... 11/16
Vengui el vostre... (Mt, 6,10)..... 12/ 7
El colom duquè... (Gènesi 8,11)..... 14/ 7

No són per... (Jaume 2,6)..... 15/18
La vostra fe... (Tsalònica 1,1,5)..... 16/ 9
El Regne de Déu és enmig vostre (Lc 17,21)..... 17/15
Que tots siguin ú... (Jo,17,21)..... 18/15

POEMES I GLOSES:

Un món de sonni..... 2/ 7
Vol de Gavina..... 3/ 9
Esperit ferit..... 5/12
Verd veig "CYMRU"..... 6/ 8
Viure per viure..... 7/11
Refrany..... 8/11
Desengan..... 8/12
Gloses i refranys..... 9/13
No s'entén res..... 10/12
Capellà..... 11/13
L'amo En Magi Nadal..... 12/13
Andreu Forteza..... 13/15
Pere de Ses Rotes..... 14/19
Dues espigellades de cotó..... 14/29
Sonet Trist..... 15/15
A l'home del camp..... 16/12
A Joan Ximenis i Magi Nadal..... 17/13
Nadal..... 18/13

REPORTATGES:

L'amo en Xesc de Son Cloquis..... 0/ 3
Un bust del metge Monjo..... 1/ 8
Vida i obra d'un glosador (Bielet)..... 2/ 6
Sa Tercera Edat..... 8/ 5
L'autopista Palma-Inca..... 13/16
Ses Campanes de Maria..... 14/ 3
Sa Comare Biniali..... 14/ 8
Han dit..... 14/23
Fotografies de Pere Mascaró..... 15/11
Centenari del cementeri..... 16/ 3
Premsa Forana..... 18/14

SALUT:

Les varius..... 1/13
El malalt bronquític..... 3/11
Lo normal no es prendre medicaments..... 7/16
L'alèrgia..... 8/20
La febre..... 9/20
Les vacunes..... 10/20
El Càncer; una malaltia tabú..... 11/15
Els additius alimentaris..... 13/10
Drogues i conseqüències..... 13/11
La Nicotina..... 15/17
La donació d'òrgans i Trasplantaments..... 16/ 5
Per sortir de la droga..... 16/ 8
Els Cucs..... 18/ 8

TEMPS:

.....	7/12
.....	8/12
.....	9/12
.....	10/13
.....	11/13
.....	12/13
.....	13/14
.....	14/18
.....	15/14
.....	16/12
.....	17/12
.....	18/12

XERRADETA, SA:

Jesús de Orbe, metge titular de Maria,....	10/ 8
Pere Alemany,.....	12/ 6
Miquel Torelló, batle de Maria,.....	13/ 4
Mossèn Miquel Estades,.....	14/ 6
Qüestionari sobre les festes,.....	15/ 8
Isabel Mestre,.....	16/ 6
Toni Entem; Un dels més vells de Maria,....	17/ 6
Biel Bergas; Nou president Fent Carrerany,18/	6